

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2008 - Nr. 41.

VRAGEN van de SP de heer E. Eikenaar over fusieplannen van Woningstichting IN. (Binnengekomen: 6 mei 2008.)

Woningstichting IN heeft fusieplannen. De corporatie wil samengaan met Wooncom uit Emmen en Volksbelang Wonen en Welzijn uit Hoogezand. De bewonersraad van IN is samen met Grobos, de studenten huurdersorganisatie, en de huurdersorganisaties van Wooncom en Volksbelang om een advies gevraagd over de voorgenomen fusie. Dit staat te lezen in de Nieuwsbrief van de bewonersraad van IN van april 2008. Voor de zomer komt dit advies bij de directies van de corporaties op tafel te liggen. De SP is in ieder geval niet gelukkig met de fusieplannen.

Met de fusie ontstaat een corporatie met een bezit van meer dan 30.000 woningen verdeeld over de provincies Groningen en Drenthe. Woningcorporaties dragen een grote verantwoordelijkheid voor het woon- en leefklimaat. Daarom is het belangrijk dat zij een sterke binding hebben met de omgeving waarin zij opereren. De SP vreest dat die binding een stuk minder wordt wanneer corporaties te groot worden en hun woningbezit zich uitstrekt zijn over een groot gebied. In dit geval zelfs over twee provincies. De huidige lokale afspraken blijven staan stelt IN. Het risico bestaat echter dat het moeilijker is om in de toekomst lokale afspraken te maken vanwege het ontbreken van een lokale binding.

Woningcorporatie IN stelt dat het doel van de samenwerking “het delen van geld, risico en vastgoed is en om sterke, lokaal gebonden corporaties te houden. Dicht bij de klant, zoals dat nu ook is. De kwaliteit van dienstverlening wordt gehandhaafd of waar mogelijk verbeterd. Lokale afspraken blijven staan, leefbaarheid in buurten en wijken blijft een speerpunt en ook het geld dat daarvoor gereserveerd staat, blijft gewaarborgd.”

Dat klinkt goed, maar uit onderzoek van het Kwaliteitscentrum Woningcorporaties Huursector blijkt dat de dienstverlening van gefuseerde corporaties gemiddeld minder is dan van corporaties die nooit zijn gefuseerd. Volgens het KWH is dit verschil te verklaren doordat gefuseerde corporaties veelal groter zijn.

Ook in de Tweede Kamer bestaan bezwaren tegen te grote woningbouwcorporaties. In 2006 werd een motie aangenomen die fusies die leiden tot corporaties met een bezit van meer dan 10.000 woningen verbiedt, tenzij de fusie leidt tot aantoonbare maatschappelijke meerwaarde. Die maatschappelijke meerwaarde ziet de SP niet bij de fusie van IN met Wooncom en Volksbelang.

Naar aanleiding van het bovenstaande heeft de SP de volgende vragen:

1. Wat vindt het College van het feit dat met de fusie een zeer grote woningbouwcorporatie ontstaat met meer dan 30.000 woningen verspreid over twee provincies?
2. Wat vindt u, in het licht van de fusieplannen van IN, van de constatering van het KWH dat de kwaliteit van de dienstverlening van gefuseerde corporaties gemiddeld lager is dan die van corporaties die nooit zijn gefuseerd?
3. Is het College van Burgemeester en Wethouders van mening dat het belangrijk is dat woningcorporaties een lokale binding hebben?
4. Deelt het college de vrees van de SP dat deze lokale binding met deze fusie verloren gaat?
5. Zo nee, waarom niet?
6. Zo ja, is het College bereid deze zorgen te delen met woningcorporatie IN en deze een fusie te ontraden?
7. Hoe kwalificeert u de uitspraak van de Tweede Kamer die fusiecorporaties van meer dan 10.000 woningen verbiedt, tenzij de fusie leidt tot aantoonbare maatschappelijke meerwaarde?
8. Ziet het college in deze fusie een aantoonbaar maatschappelijk belang?
9. Zo ja, welk maatschappelijk belang?

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

Groningen, 19 mei 2008.

1. Voor ons zijn lokale gebondenheid, lokale afspraken en lokaal maatwerk van groot belang bij de samenwerking met de corporaties in de stad. Wij hebben daarbij geen specifieke voorkeur voor een grote of kleine corporatie. De fuserende corporaties IN, Wooncom en Volksbelang geven in hun fusievoornemens aan dat de lokale gebondenheid en de lokale afspraken een zeer belangrijk uitgangspunt zijn bij de fusie.
2. Het onderzoek van KWH geeft aan dat het om een landelijk gemiddelde gaat. In Groningen hebben wij een jarenlange traditie van goede samenwerking met de Groningse corporaties. Meerdere malen zijn we daarbij landelijk aangehaald als voorbeeld. Wij zijn van mening dat we in deze samenwerking boven het landelijke gemiddelde uitsteken. Zoals bij 1 al aangegeven, is voor IN de lokale binding en samenwerking zeer belangrijk, ook na de fusie. Daar hebben wij vertrouwen in. Als we het gevoel hebben dat deze samenwerking in het geding komt door de fusie, zullen we IN daar nadrukkelijk op aanspreken. Overigens is het zo dat het verschil in waardering van kwaliteit van de dienstverlening tussen de gefuseerde en niet gefuseerde corporaties vrij klein is, blijkt uit het onderzoek van KWH. Ook is de afgelopen 10 jaar in zijn algemeenheid de kwaliteit van dienstverlening fors toegenomen. Wel is het zo dat in het onderzoek wordt geconstateerd dat de waardering voor de kwaliteit van dienstverlening de eerste drie jaar na de fusie lager is dan daarna. We zullen aan IN vragen hier nadrukkelijk aandacht aan te besteden tijdens het fusietraject.
3. Ja.

4. Nee.
5. De intenties van IN zijn duidelijk. Lokale samenwerking en binding staat nadrukkelijk centraal bij de fusievoornemens. We zullen er scherp op toezien dat IN deze mooie woorden in de praktijk nakomt en ze daar ook op aanspreken als dit niet zo is.
6. Nvt.
7. De afgelopen periode is er een aantal landelijke en regionale ontwikkelingen geweest waardoor de draagkracht van corporaties in een ander licht komt te staan. Zo moeten de corporaties per 1 januari 2008 integraal vennootschapsbelasting betalen. Daarnaast wordt van de corporaties forse extra investeringen verwacht in de Vogelaarwijken. Op regionaal niveau wordt de discussie over de krimp in het oostelijke deel van de provincies Groningen en Drenthe steeds pregnanter en zijn voor de regio Groningen-Assen de woningbouwaantallen bijgesteld. Deze recente ontwikkelingen maken dat er andere factoren meespelen bij het besluit tot fusie dan ten tijde van de aangenomen motie in de Tweede Kamer in 2006. Wat dit betekent voor de omvang van corporaties kunnen wij eigenstandig niet goed bepalen.

Andere overwegingen van de motie Depla zijn de verslechterende dienstverlening, de toenemende overhead en dat de corporaties tijdens het fusietraject vaak intern gericht zijn. Het onderzoek van KWH laat inderdaad zien dat de kwaliteit van dienstverlening een aantal jaren na de fusie wat achteruit gaat, maar na ongeveer drie jaar vrijwel hetzelfde niveau heeft als voor niet gefuseerde corporaties. Zoals bij punt 2 al aangegeven zullen we IN er op wijzen hier nadrukkelijk aandacht aan te besteden. Daarnaast gaat de motie uit van een toenemende monopoliepositie. Wij zijn van mening dat de fusie tussen IN, Wooncom en Volksbelang voor de verdeling van de woningvoorraad in de stad niet leidt tot een toenemende monopoliepositie of machtsconcentratie in de stad.

8. We zijn momenteel behoorlijk tevreden over de samenwerking met IN en de andere corporaties in de stad. IN staat voor een aantal forse maatschappelijke investeringen in de stad. Het betreft onder meer de aanpak van de Vogelaarwijken, een behoorlijk aantal nieuwbouwprojecten en in toenemende mate een bijdrage aan sociale maatregelen. De bij vraag 7 genoemde recente ontwikkelingen maken dat het voor Groningse corporaties lastiger wordt aan al deze ambities te voldoen. We gaan er vanuit dat IN, zoals ze zelf aangeeft, via de fusie daadwerkelijk tot een groter inzetbaar vermogen komt en tegelijkertijd wel de lokale binding en afspraken goed in stand kan houden.
9. Zie 8.